

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет германської філології і перекладу
Кафедра германської і фіно-угорської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної роботи
доц. Соловей М. І.
_____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Категорія означеності / неозначеності іменника в сучасній
німецькій та українській мовах: перекладознавчий аспект

спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
освітньо-професійна програма	Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад
статус дисципліни	вибіркова

Форма навчання денна / заочна
Навчальний рік 2022– 2023
Семестр VIII
Кількість кредитів ЄКТС 3 кредити
Мова навчання німецька
Форма підсумкового контролю залік

КИЇВ – 2022

Розробник: Опанасенко Тетяна Вячеславівна, старший викладач кафедри
германської і фіно-угорської філології

Схвалено на засіданні кафедри германських мов, протокол № _1_ від «31» серпня 2022р.

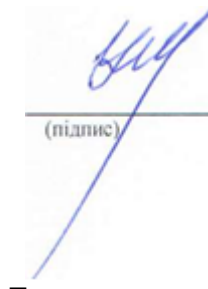
Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М. О.

Схвалено на засіданні вченої ради факультету германської філології і перекладу,
протокол № _1_ від « 31 » серпня 2022 р.

(підпис)

Голова вченої ради
факультету

Мойсеєнко І. П.

Мета вивчення дисципліни: формування у студентів іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетенції.

1. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

практичні заняття – 22 год.

самостійна робота – 68 год.

2. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1 Знати

- лексичний та фразеологічний матеріал з тем курсу,

- граматичні правила та явища, пропоновані для вивчення на 4 курсі, зокрема:

Відносне вживання часових форм. Умовний спосіб дієслів: утворення, вживання.

Відмінювання іменників. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння прикметників.

Порядок слів у різних видах речень (види складносурядних і складнопідрядних речень)".

- лінгвокраїнознавчу інформацію, зокрема: володіти інформацією про географічне положення, історію, культуру Німеччини та інших німецькомовних країн в межах окреслених тем, навичками міжкультурної комунікації.

3.2. Вміти

- розпізнавати вивчені лексичні одиниці, їх однокореневі форми в усних та письмових текстах з тем, що вивчаються,

- розпізнавати вивчені граматичні форми і структури, а саме: " Відносне вживання часових форм. Умовний спосіб дієслів: утворення, вживання. Відмінювання іменників.

Відмінювання прикметників. Ступені порівняння прикметників. Порядок слів у різних видах речень (види складносурядних і складнопідрядних речень)".

- вживати лексичні одиниці, граматичні форми та структури в усному та писемному мовленні з тем, що вивчаються;

- моделювати мовленнєві ситуації з використанням заданого лексичного та граматичного матеріалу;

- писати твори, особисті листи, повідомлення на форумі, перекази з вивчених тем;

- вміти виправляти власні помилки, допущені в усному та писемному мовленні.

3.3. Володіти

- навичками сприймати на слух мовлення викладачів і одногрупників в межах вивчених за програмою тем;

- навичками читання монологічних і діалогічних текстів з тем курсу, вмінням дискутувати і висловлювати свою думку щодо прочитаного,

- навичками розпізнавання граматичних, фонематичних і інтонаційних явищ та структур, пропонованих для вивчення на попередніх курсах, і вживання їх у мовленні;

- навичками вживання у мовленні лексичних одиниць і граматичних форм та структур на матеріалі тем, передбачених програмою 4 курсу;

- навичками писемного мовлення в межах вивченого матеріалу, з використанням таких типів тексту: лист, переказ, твір, скарга, реклама.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Мета курсу: поглиблення граматичної компетентності студентів, які вивчають німецьку мову як другу іноземну, шляхом опанування граматичної категорії означеності-неозначеності в сучасній німецькій мові.

Основний зміст курсу: Цей практичний курс спрямований на вивчення граматичної категорії означеності-неозначеності, а саме вживання в усному і писемному мовленні означеного, неозначеного і нульового артикля.

Йдеться про види артикля, функції його вживання у мовленні, а також про вживання альтернативних мовних засобів вираження означеності-неозначеності: присвійні, вказівні і неозначені займенники, числівники, контекстуальні синоніми.

Викладання курсу здійснюється з використанням навчальних матеріалів і посібників для тих, хто вивчає німецьку мову як другу іноземну.

Дана навчальна дисципліна є вибірковою і належить до циклу професійної та практичної підготовки Навчального плану підготовки фахівців з вищою освітою денної форми навчання. Викладається у V III семестрі в обсязі 90 год. (3 кредити ECTS): практичні (аудиторні) заняття – 22 год., самостійна робота – 68 год. У курсі передбачено 3 змістових модулі. Звітність – залік.

– **Завдання (навчальні цілі):** Завдання вивчення дисципліни полягає в поглибленому оволодінні граматичною компетентністю. А саме вживанням означеного і неозначеного, а також нульового артикля на матеріалі тематики курсу.

- мовною (фонетичною, лексичною, граматичною);
- мовленнєвою (читання, говоріння, письмо);
- соціокультурною;
- навчально-стратегічною.

5. **Формування у майбутніх фахівців таких компетентностей:**

Інтегральна (ІК):

Здатність вирішувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у процесі навчання іноземних мов та зарубіжної літератури в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає використання сучасних освітніх і лінгвістичних концепцій, інноваційних методів і технологій навчання.

Загальні (ЗК):

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації із різних джерел.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 15. *Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності, здійснювати творчий науковий пошук.*

ЗК 16. *Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії та прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.*

Фахові (ФК):

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 16. *Здатність до науково-лінгвістичного мислення, розуміти природу лінгвістичних явищ та процесів, вільно орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації та верифікації наукових концепцій, ефективно й компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях) в галузі філології.*

6. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)	Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
ПРН 1. Вільно спілкуватися із професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	практичні заняття самостійна робота	Тести, приватні листи, повідомлення на форумі, експрес-контроль
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	практичні заняття самостійна робота	Тести, написання коротких текстів, експрес-контроль
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.	практичні заняття самостійна робота	Повідомлення на форумі, письмова контрольна робота
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	практичні заняття самостійна робота	практичні завдання, експрес-контроль
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	практичні заняття самостійна робота	практичні завдання, розробка вправ, експрес-контроль
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	практичні заняття самостійна робота	практичні завдання, експрес-контроль
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	практичні заняття самостійна робота	практичні завдання, експрес-контроль, самоконтроль
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	Практичні заняття самостійна робота	практичні завдання, тест

8. Система оцінювання результатів навчання студентів

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

8.1 форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Групова та індивідуальна робота на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи (максимальний бал 50)

2. Виконання модульних контрольних робіт (максимальний бал 50)

- підсумкове оцінювання у формі заліку

- умови допуску до семестрового контролю є:

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 42 бали для отримання допуску обов'язково подати письмові роботи – відпрацювання пропущених практичних занять (завдання до самостійної роботи) з кожної невідпрацьованої теми дисципліни

8.2 Організація оцінювання

Усне опитування під час аудиторних занять, письмові творчі роботи, письмові контрольні роботи, тестування, модульні контрольні роботи, усне опитування на заліку.

Модульна контрольна роботи (МКР) виконується в кінці семестру і є обов'язковою складовою модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів з даної вибіркової дисципліни.

МКР з німецької мови для студентів 3 курсу перший (бакалаврський) рівень складається з таких завдань: завдання для перевірки рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей студентів з тем які визначені робочою навчальною програмою 3 курсу (перший (бакалаврський) рівень) і з тем даного вибіркового курсу.

Типи завдань для перевірки рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей – речення на переклад, завдання множинного вибору, підстановчі вправи, творча письмова робота (особистий лист, повідомлення на форумі, невеликий твір).

Термін виконання МКР – 2 академічні години.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Модульна контрольна робота з німецької мови виконується наприкінці семестру. Вона оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів.
Неявка на МКР	– 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/ п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин						
		Денна форма				Заочна форма		
		Разо м	у тому числі			Разо м	у тому числі	
			л е к ц і ї	семінар ські / практич ні заняття	самостій на робота		лекці ї	семінар ські / практич ні заняття
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Вживання означеного артикля								
1.	Тема 1. Категорія означеності- неозначеності іменника і засоби її вираження.	9		2	7			
2.	Тема 2. Співвідношення значення в реченні/тексті і вживання означеного і неозначеного артикля.	10		2	8			
3.	Тема 3. Граматична конструкція і вживання означеного і неозначеного артикля.	12		4	8			
Змістовий модуль 2. Вживання неозначеного артикля								
1.	Тема 1. Позамовна ситуація і вживання означеного і неозначеного артикля.	9		2	7			
2.	Тема 2. Вживання означеного і неозначеного артикля з власними назвами.	10		2	8			
3.	Тема 3.	10		2	8			

	Граматична конструкція і вживання означеного артикля.							
Змістовий модуль 3. Вживання нульового артикля								
1.	Тема 1. Вживання нульового артикля з загальними назвами.	10		2	8			
2.	Тема 2. Вживання нульового артикля. З власними назвами.	10		2	8			
3.	Тема 3. Вживання нульового артикля з іменниками, що означають речовину і абстрактні поняття.	10		4	6			
Усього годин		90		22	68			

10. Рекомендовані джерела (у тому числі Інтернет ресурси)

Основна (базова):

1. Motive. Kompaktkurs DaF. A2. Kursbuch. Lektion 9-18 / [Krenn W., Puchta H.]. – München: Hueber Verlag GmbH, 2015. – 72 S.
2. Motive. Kompaktkurs DaF. A2. Arbeitsbuch. Lektion 9-18 / [Krenn W., Puchta H.]. – München: Hueber Verlag GmbH, 2015. – 68 S.
3. Motive. Kompaktkurs DaF. A2. Kursbuch. Lektion 19-30 / [Krenn W., Puchta H.]. – München: Hueber Verlag GmbH, 2015. – 72 S.
4. Motive. Kompaktkurs DaF. A2. Arbeitsbuch. Lektion 19-30 / [Krenn W., Puchta H.]. – München: Hueber Verlag GmbH, 2015. – 68 S.
5. Kleine deutsche Artikellehre für Ausländer / [Grimm Hans-Jürgen /Kempter Fritz]. – Leipzig: Enzyklopädie Verlag GmbH_ 1999. – 176 S
6. Helbig G., Buscha J. Übungsgrammatik Deutsch: Langenscheidt. – 2019. - S.436.
7. Helbig / Buscha Deutsche Grammatik Ein Handbuch für den Ausländerunterricht Langenscheidt. – 2020. - S.735

Додаткова:

1. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Кучинський Б.В. «Практична граматики німецької мови»: Вінниця : Нова Книга, 2014. – 575 с.
2. Драйер Х., Шмитт Р. Совершенствуем знания грамматики немецкого языка / Хильке Драйер, Ричард Шмитт. – Київ : Методика, 2017. – 250 с.

Інформаційні ресурси

1. Інтернет-сторінки:

<http://www.hueber.de/motive/>

<http://www.hueber.de/deutsch-lernen/>

<http://www.vitaminde.de/>

2. Grammatik interaktiv. - <http://www.poekl-net.at/deutsch/deutschgrammatik.html>

3. Vera Cornel Grammatik. - http://www.vera-cornel.de/Uebungen_Deutsch_als_Fremdsprache.html

4. Grammatik im Deutschunterricht. -

<http://www.grundschulstoff.de/arbeitsblaetter/deutsch/grammatik/material.html>